

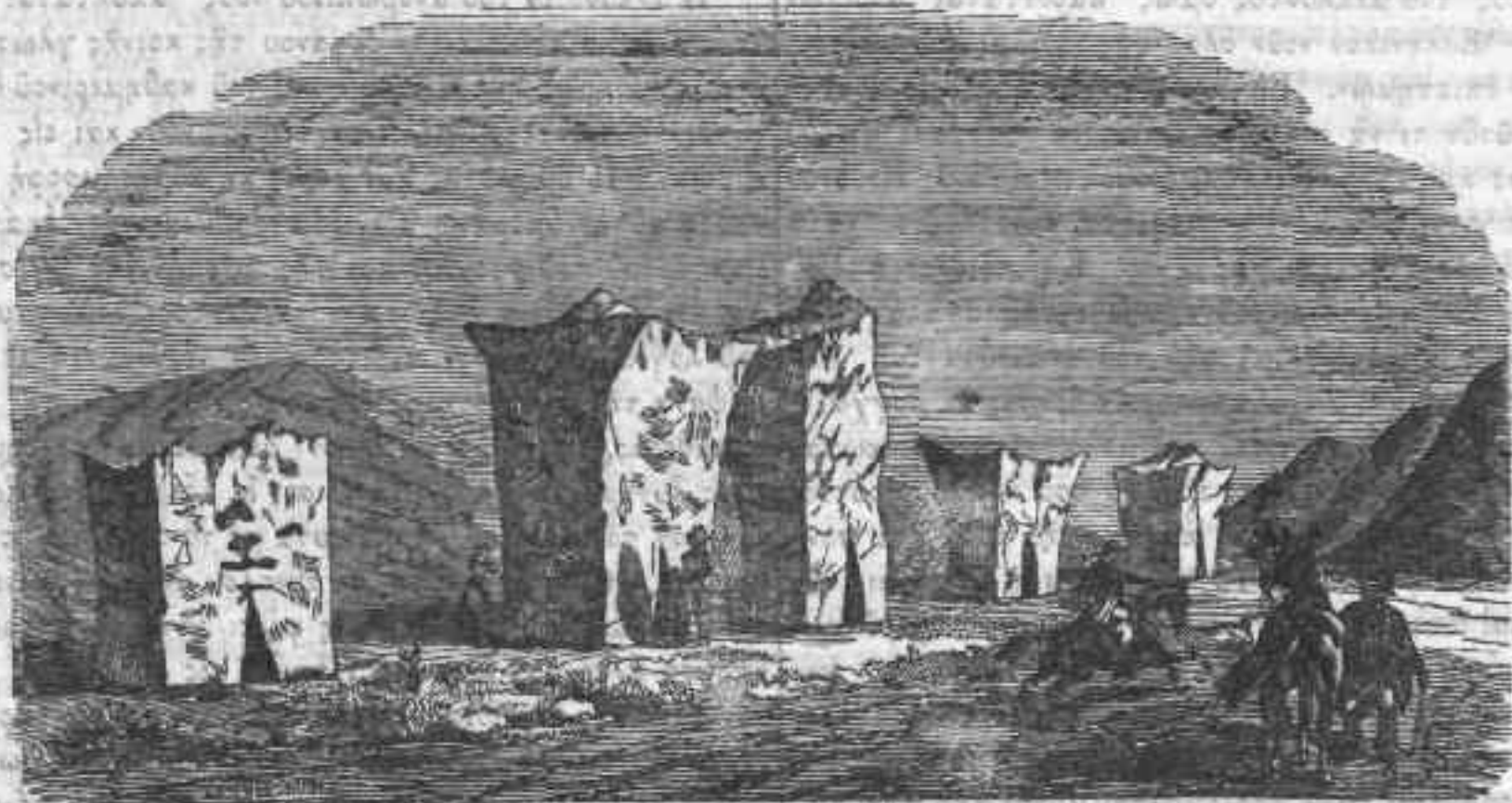
καὶ ἀφελείας, οὔτε δ' ἀφέρουσιν ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τοῦ Κοραῆ αὐσιωδῶς ἀλλ' εἰς τοῦτον ἀνήκει ἡ δόξα, ἀρχίζων ἐκεῖ, ὅπου ὁ προκατόχος του ἐτελείωσε, νὰ λάβῃ ὡς ὁμητήριον τὴν ἐλευθερίαν, ἥτις ἀναγκαίως τὸν φέρει εἰς πολιτικὰς συζητήσεις, ξένας εἰς τὸν Εὐγένιον, καὶ τὸν δπλίζει κατὰ τὼν προλήψεων καὶ ἐλλειψεων τῆς ἐκκλησίας αὐτῆς. Διὰ τοῦτο, ἐνῶ ὁ Εὐγένιος ὑπῆρξε συμβιβαστικὸς καὶ θεωρητικὸς, ὁ Κοραῆς ἐδείχθη κριτικὸς καὶ πρακτικὸς. Διαχωρίζοντες ὅμως ἐκάστου τὰς ἐποχάς, θελομεν δικαίως ἀμφοτέρων τὴν ἐξαγὼν ἐ-έοργειαν, καὶ θελομεν δασιολογήσαι ὅτι ὑπῆρξαν ἡδασκῆλοι τοῦ ἔθνους, καθείς εἰς τὸ εἶδος του.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Πρὸς Μιχαὴλ καὶ Περουβίαν.

... Μεταξὺ τῶν ἄλλων τετιεργῶν μνημείων, ἐθαύμασα τὰ τῶν Ἰγκασίων (Incas), κατὰ τὴν δημοκρατίαν τῆς Περουβίας. Ἀλλὰ τίνες οἱ Ἰγκασιοὶ οὗτοι; ἔποιν ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ καταγωγὴ τῶν;

τοῖχοί του ἦσαν κατεσκευασμένοι με πλάκας χρυσοῦ, ἐπὶ δὲ τοῦ πρὸς ἀντοκίας μεγάλου δέματος, ἀνέκειτο χρυσότευκτος εἰκὼν τοῦ Ἡλίου προσωποειδῆς καὶ ἀκτινοβόλος, ὅπως ζωγραφεῖται καὶ καθ' ἡμᾶς, ἀλλὰ τοσεύτω μεγάλη ὥστ' ἐφθάνεν ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέχρι τοῦ ἄλλου τοίχου. Πλησίον αὐτοῦ ἐκάθηντο τεταρχεισμένοι ἐπὶ θρόνων χρυσελάτων οἱ νεκροὶ τῶν ἐν μικρῇ τῇ λεξεί Ἰγκασίων, κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτῶν, βλέποντες τὸ ἔδαφος τοῦ ναοῦ, πλὴν τοῦ Ὑάθ-ια Καπάχ, ἀπενίζοντος τὸν σελασφόρον ἀστέρα. Ὅλοι αἱ πόλεις, σήμετέον δὲ ὅτι δὲν ἦσαν εὐαριθμοί, ἦσαν ἐκ χρυσοῦ, ἐντὸς τῆς δὲ περιοχῆς τοῦ ναοῦ ὑπῆρχον περίφρακτα δολόχρυτα, ἀφιερωμένα ταῦτα μὲν εἰς τὴν Ἀφροδίτην, ἐκεῖνα δὲ εἰς τὰς πλεῖστας καὶ τοὺς ἀστέρας ἐν γένει, ἀλλὰ εἰς τὰς θραντάς, τὰς ἀστρά-πας, τοὺς κεραυνούς καὶ τὴν ἱρῖδα, καὶ ἄλλα εἰς τὸν μέγαν ἱερεῖα καὶ τοὺς λοιποὺς ἱερεῖς τοῦ ναοῦ, οἵ-τινες ὅλοι κατήγοντο ἀπὸ τῆς οἰκογενείας τῶν Ἰγκασίων. Ὑπῆρχε δὲ καὶ περίφρακτον τῆς Σελή-νης, γυναικὸς τοῦ Ἡλίου· ἀλλὰ τοῦτο ἦτο κατεσκευα-σμένον ἐξ ἀργύρου, καί ὡς ἀργυρότευκτος ἦτο καὶ τῆς θεᾶς αὐτῆς ἡ γυναικίμορφος εἰκὼν. Πλησίον αὐ-τῆς ἐκάθηντο, κατὰ τὰ πρεσβεῖα αὐτῶν, αἱ ἀποβίω-

Μνημεῖα τῶν Ἰγκασίων.

Ὅτε κατὰ τήνισ' ἑκατοντετηρίδα ὁ Ἰσπανὸς Πι-ζάρρος ἀνεκάλυψε τὸ Κράτος τοῦτο τῇ μεσημβρινῇ Ἀμερικῇ, εὗρε τοὺς κατοίκους αὐτοῦ καὶ πλουσιωτέ-ρους καὶ μᾶλλον πεπολιτισμένους πολλῶν ἄλλων Ἀμε-ρικανικῶν λαῶν. Ὅλοι ἦσαν ἐνδεδυμένοι, εἶχον ζῶα καὶ τοικίδια καὶ τιθοσὶν, καὶ ἡσχολοῦντο εἰς ἔργα βιομη-χανίας. Αἱ πόλεις αὐτῶν εἶχον καὶ πηλάτια λαμπρὰ, καὶ ναοὺς λαμπροτέρους, καὶ οἰκίας ἱερωτικὰς ὡκο-δομημένας κυρτοῦς, καὶ ὁδοὺς εὐθυγράμμους καὶ πλατεῖας. Εἰς Κούσκην, μητροπόλιν τῶν Ἰγκασίων ὑπῆρχε ναὸς μεγαλοπρεπέστατος, ὁ ναὸς τοῦ Ἡλίου, ὃν κατεδάφισαν οἱ θρησκομανεῖς Ἰσπανοί, ἀνεγείραν-τες ἐπὶ τῆς αὐτῆς τοποθεσίας τὸ μοναστήριον τοῦ ἁγίου Δομινίκου. Ἀπερίγραπτος εἶναι ἡ πλουσιότης καὶ ἡ καλλονὴ τοῦ ναοῦ τούτου. Καὶ οἱ τέσσαρες

σασαὶ βασίλισσαι, ἡ δὲ Μάμα Ὀδόλλο, μήτηρ τοῦ Ὑ-άθ-ια Καπάχ, εἶχε τὸ θέλημα προσηλωμένον ἐπὶ τῆς εἰκόνος.

Ἡ συνοπτικὴ αὕτη περιγραφή τοῦ ναοῦ τοῦ Ἡλί-ου, ἀρκεῖ βεβαίως νὰ σὲ πληροφρήσῃ περὶ τοῦ βαθμοῦ τῆς πλουσιότητος καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τῶν ἀρχαίων κατοίκων τῆς Περουβίας, ἅτινα, κατὰ τὰς παραδόσεις αὐτῶν, δρεῖλονται εἰς τοὺς Ἰγκασίους. Ἰγκασιοὶ δὲ ὠνομαζόντο οἱ ἡγεμόνες αὐτῶν, πρῶτοι τῶν ὁποίων, οἱ οἰκιστὰι τοῦ Κράτους ὑπῆρξαν, ὁ Μάγ-χο Καπίχ, καὶ ἡ Μάμα Ὀδόλλο. Ἀλλὰ πόθεν ἦλθεν αὐτὸς ὁ Μάγχο Καπάχ, καὶ αὕτη ἡ Μάμα Ὀδόλλο; Ἀμύντο τάχα ἀπὸ τινος Φοινίκης ὡς ὁ Κάδμος; Ἡ καταγωγὴ τῶν ἔχει μᾶλλον ὁμοιότητά τινα πρὸς τὴν τοῦ νομοθέτου τῶν δώδεκα φυλῶν τοῦ Ἰσραὴλ Μία